

PODRÓŻE CIĄGLE KSZTAŁCĄ...

/wspaniałe podróże Saperów i osób z nimi zaprzyjaźnionymi/

Wrzesień – piękny, letnio-jesienny miesiąc, daje „radość” nie tylko dzieciom rozpoczynającym swoją edukację ale i pozwala nam „w pięknej jesieni” zwiedzać i poznawać ojczysty Kraj. W różnym składzie osobowym, a głównie z Saperami z Koła ZZWP „Saper” /Prezes - kol. Wacław Malej/ oraz z Koła nr 29 Stowarzyszenia Saperów Polskich /Prezes - kol. Grzegorz Drogowski/, jak i innych współpracujących organizacji z ww. np. Kołem nr 17 TW /Prezes - kol. Aleksander Mituta/ – mogłem zwiedzać i podziwiać naszą historię, a głównie uzbrojenie i wyposażenie naszych wojsk na przestrzeni wieków.

1. LUBUSKIE MUZEUM WOJSKOWE W ZIELONEJ GÓRZE Z/S W DRZONOWIE

Mile byliśmy zaskoczeni ilością nagromadzenia różnego rodzaju sprzętu od czasów średniowiecznych, aż po dzień dzisiejszy. Różnorodność uzbrojenia i wyposażenia wojsk jak i pojedynczego żołnierza z pokazaniem udziału polskiego woja, rycerza i żołnierza, jak również ich dowódców w różnych walkach i bitwach – nie tylko o wolność POLSKI, daje piękny obraz o Polakach. Ciekawostką jest dział poświęcony Kobietom-Żołnierzom walczącym na różnych polach bitwy, a głównie w czasie II w.św.

Uważam, że dużym zaskoczeniem jest pokaz sprzętu w plenerze, a głównie samoloty /25/ i helikoptery /5/ oraz ciężki sprzęt wojskowy />150 egz/. Razem w muzeum ponad 3000 egz. Jest tam sprzęt przynależący właściwie do wszystkich rodzajów wojsk. Ciekawostka b. przyjemna jest, że w rejonie ciężkiego sprzętu inżynieryjnego /PTS, GSP, BLG, KH-200, itd./ znajdują się stoliki, gdzie w duchu pokojowego współistnienia można oddać się zamówionym lub przywiezionym smakołykom. Mankamentem jest, że ten sprzęt - nie jest pod dachem /jak np. w powstającym od niedawna muzeum w Rogowie/, a w związku z tym wymaga większych zabiegów na konserwację.

**LUBUSKIE MUZEUM
WOJSKOWE**
W ZIELONEJ GÓRZE
Z SIEDZIBĄ
W DRZONOWIE

**INSTYTUCJA
KULTURY
POWIATU
ZIELONOGÓRSKIEGO**

**LUBUSKIE TOWARZYSTWO
REKONSTRUKCJI HISTORYCZNEJ
PRZY
LUBUSKIM MUZEUM
WOJSKOWYM**

SMHW
Stowarzyszenie Miłośników
Historii Wojskowości
przy
Lubuskim Muzeum Wojskowym
www.smhw.org.pl tel./fax 068 134 20 21 kom. 522 40 048

Tym instytucjom należy się chwała i sława

Pamiątki z II w.św,

Pamiątki od darczyńców

Uzbrojenie z I w.św.

Z czasów rycerstwa polskiego

Zachwycenie zwiedzających ilością sprzętu w gablotach, półkach i luźno stojących

Uzbrojenie wojsk pancernych i artylerii

**PRZECIWLOTNICZE DZIAŁO SA-
MOBIEŻNE ZSU - 57-2**

ZSRR, 1955-1960 r. / Zakład nr 174 w Omsku /

MASA BOJOWA 28 t

NAPĘD SILNIK DIESŁOWSKI W-54 , 12-CY-
LINDROWY O MOCY 520 KM

UZBROJENIE DWIE ARMATY PLOT. S-68

WZ. 1952 KAL. 57 mm

ZASIĘG W TERENIE 300 km

ZAŁOGA 6 ŻOŁNIERZY

Sprzęt wojsk lotniczych

**BALISTYCZNY POCISK RAKIE-
TOWY R-14 /8K14/
SYSTEMU R-300 SCUD B**

ZSRR , 1965 rok
 SILNIK D-21 NA CIEKŁY MATERIAL PĘDNY
 PRĘDKOŚĆ 1500 m/s
 ZASIĘG 270 km
 MASA STARTOWA 5860 kg
 DŁUGOŚĆ POCISKU 11,20 m
 POCISK NA WÓZKU MONTAŻOWYM, WY-
 POSAŻONY W SZKOLENIOWĄ GŁOWICĘ
 JĄDROWĄ 9 N 33 O MOCY 100 KT
 CZĘSTO STOSOWANA BYŁA GŁOWICA
 BURZA 8 F 44

LMW-KI-2330

Uzbrojenie na różnych okrętach marynarki wojennej

Broń na wyposażeniu Armii Czerwonej

Rozwój sprzętu artyleryjskiego w czasie /armaty, haubice, itd./

Historia broni pancernej

Historia sprzętu przeprawowego

Kończymy zwiedzanie i w drogę do Głogowa /autobusem, autobusem/

Starajmy się aby nasz sprzęt nie ulegał degradacji jak domek stojący obok. Dobrze byłoby aby słuchacze WSOWL – mogli zwiedzać te muzeum w ramach kształcenia w tej uczelni!

2. NASTĘPNIE ORGANIZATORZY POKAZALI NAM STARE MIASTO GŁOGÓW – dziś odbudowane!

Kolejne miasto dające nam dużo do myślenia o naszej historii. Obroniło się „nie żałując” swoich dzieci, ale musiało „ulec zniszczeniu” podczas II w. św.

Dzisiejsi mieszkańcy odbudowali miasto, które pięknie się prezentuje w porównaniu do innych miast Dolnego Śląska.

Herb Głogowa (Herb Głogowa – Herb przedstawia: tarczę dzieloną w krzyż prosty na cztery pola. Pierwsze pole przedstawia Madonnę w koronie trzymającą berło i Dzieciątko stojąc na srebrnym półksiężycu. W drugim polu znajduje się na złotym tle śląski czarny orzeł bez korony. Na piersi orła widnieje srebrny półksiężyc, na nim krzyż. Na trzecim polu jest czarny łeb bawołu. W czwartym polu jest kruk siedzący na złotej gałęzi. W środku jest mała tarcza, na której jest złoty inicjał „G”.

Głogów przywitał nas smacznym posiłkiem w Urzędzie Marszałkowskim

Kol. Jerzy Marczak dziękuje kol. Janowi Szymczakowi za posiłek i prosi o pokazanie miasta z krótką informacją /część informacji wykorzystałem poniżej/

Kol. Jan w trakcie zwiedzania miasta Głogowa

Zburzona starówka dziś tak wygląda

Kol. Prezesi – trzymają się razem /Jerzy Marczak, Wacław Malej i Grzegorz Drogowski/

GŁOGOWIANIE twierdzą, że miasto o pierwotnej nazwie *Lugidunum* z mapy *Klaudiusza Ptolemeusza* z lat 142-147 może być *Głogowem* lub *Legnicą*. O tym, że miejscowość ta była *Głogowem*, informuje kompendium *Lexicon Universale*. Pierwsze wzmianki o *Głogowie* pochodzą z 845, z mapy *Europy* *Geografa Bawarskiego* – jest to jedno z najstarszych miast *Polski*. *Plemienny gród Dziadoszan* został zdobyty przez *Mieszka I*, który około 989 roku zbudował nowy większy gród w widłach *Baryczy* i *Odry* na terenie dzisiejszej kolegiaty na *Ostrowie Tumskim*. Najśłynniejszą z walk o *Głogów* jest obrona miasta w 1109 r. przed wojskami króla niemieckiego *Henryka V*. W latach 1010 i 1017 wojska niemieckie *Henryka II* znalazły się dwukrotnie pod grodem w *Głogowie*. Do oblężenia grodu jednak nie doszło, o czym wspomina *Thietmar z Merseburga*. W roku 1157 *Głogów* zdobyty został przez *Fryderyka I Barbarossę*, który spalił gród.

W roku 1180, pod rządami *Konrada Laskonogiego*, syna *Władysława Wygnańca*, odbudowany *Głogów* stał się stolicą księstwa *głogowskiego*. W 1202 roku wzmiankowany był po raz pierwszy kasztelan, którym był *Andrzej*, kolejni to m.in. *Przeclaw* (1218-1223), *Mojko* (1239), *Bozanta* (1240), *Jaksa* (1242), *Mirosław* (1248). W mieście książę *Konrad I* zbudował pierwszy murowany zamek książęcy siedzibę kasztelanii. W spisany po łacinie dokumencie średniowiecznym księcia *Bolesława Rogatki* z 1242 roku wymieniony jest *Jaksa kasztelan głogowski* we fragmencie *Jaxa castellano in Glogouia*. W XVI w. wymarła *głogowska linia Piastów śląskich*, której ostatnim przedstawicielem był *Jan II Szalony*. W latach 1491-1506 rządili tu *Jagiellonowie*, *Jan Olbracht* i *Zygmunt Stary*, późniejsi królowie polscy. Później zaś miasto poddane zostało *Habsburgom*. W połowie XVII w., w czasie wojny trzydziestoletniej, *Głogów* zamieniony został w twierdzę. Był oblegany i zdobywany przez wojska pruskie, francuskie, rosyjskie, szwedzkie i austriackie. Od roku 1740 podlegał pruskim *Hohenzollernom*. W czasie wojen napoleońskich kwaterowały tu polskie oddziały *Henryka Dąbrowskiego*, szwadrony 4. płku strz. konnych *Księstwa Warszawskiego*, odwiedził go również trzykrotnie sam *Napoleon*. Umocnienia twierdzy zahamowały na wiele lat rozwój miasta.

W 1945 miasto zostało ponownie zamienione w twierdzę przez władze niemieckie. *Głogów* był przez 6 tygodni oblegany przez wojska radzieckie i został w 95 procentach zniszczony. W wyniku postanowień konferencji jałtańskiej miasto zostało przyłączone do *Polski* i w maju 1945 przybyli do *Głogowa* pierwsi powojenni osadnicy, którzy zastali jedynie ruiny i zgliszcza. Odbudowa miasta nie została dokończona do tej pory. Gwałtownemu przeobrażeniu i rozwojowi uległo dopiero po decyzji o budowie huty miedzi, zapoczątkowanej w 1967 r. Huta jest wciąż największym zakładem przemysłowym miasta.

Ruiny z okresu II w. św. i dzisiaj nie brakuje – świadczą o walkach w tym mieście

Odremontowana kolegiata, most i inne obiekty

To tylko myśli JP II, wypisane na gruzach budowli

Wieża ratuszowa

Pierwsza wieża - strażnica powstała w Rynku na przełomie XIII i XIV w. Jej pozostałością jest cokół z kamieni polnych i cegły o wymiarach zewn. 10,7 x 10,4 m (i grubości murów 3,5 m!), w którym pierwotnie mieściło się więzienie. Główny korpus wieży utworzył czworobok, z nadbudowanym następnie ośmiobokiem. W ciągu wieków wieża była kilkakrotnie odbudowywana, a jej zwieńczenie zmieniało kształt. W 1945 r. została spalona, w latach 60. wysadzono jej pozostałość.

Wieża zrekonstruowana została w latach 1994-98 na podstawie stanu z 1720 r. Posiada wysokość 80,6 m, będąc tym samym drugą co wysokości, po Gdańsku, wieżą ratuszową w Polsce. Galeria na wys. 47 m jest udostępniona jako punkt widokowy. Ratuszowy zegar, replika poprzedniego, posiada cztery tarcze o średnicach 3,55 m. W południe rozlega się głogowski hejnał. W wieży eksponuje się fotografie i prace plastyczne, m.in. fotograficzną panoramę Głogowa sprzed I wojny światowej.

SUKIENNICE

Głogowski rynek wytyczono na planie prostokąta o wymiarach 150x100m przy lokacji miasta w połowie XIII w. Z jego narożników wychodziły parami ulice. Pierwszym murowanym obiektem na rynku była wieża ratuszowa z końca XIII w. Dobudowano do niej później budynek ratusza (wzmiankowany pisemnie już w 1302r.), który przez lata pełnił rozmaite funkcje (od administracyjnych po policyjne). Na rynku znajdowała się także waga oraz liczne obiekty handlowe. Najważniejszym z nich przez lata były sukiennice.

Sukiennice to pierwowzór hal targowych, średniowieczny kompleks handlowy mieszczący kramy, lawy sprzedażne oraz składy, gdzie najczęściej przechowywano sukno przeznaczone do sprzedaży. W sąsiedztwie sukiennic ulokowano tzw. „bogate kramy” ze złotą biżuterią, przyprawami i innymi drogimi produktami, a także lawy mięsne, chlebowe i szewskie. W 1292 r. książę Henryk I. udzielił zgody tkaczom głogowskim na budowę domu kupieckiego i na „cięcie tkanin”, czyli prowadzenie sprzedaży bezpośredniej. Drewniane Sukiennice istniały w sąsiedztwie wieży jednak już wcześniej. Pierwsza wzmianka, w której odnotowano opłaty z komór sukienniczych, pochodzi z 1263r.

W końcu XVI w., przestrzeń handlową rynku wzbogacono o smatrusz, dwunawową halę, o jednoprzestrzennym wnętrzu, której nie dzielono już na pojedyncze komory. Sukiennice z biegiem czasu przekształcały się w budynki mieszkalne, dzięki czemu pozostałości zabudowy sukiennic, w postaci fragmentów piwnic, mogły przetrwać do naszych czasów.

Podczas badań archeologicznych na rynku (2010r.) odkopano pomieszczenia piwnic do poziomu ich posadzek, odsłaniając pozostałości części kompleksu głogowskich sukiennic. Są one najstarszymi relikami zabudowy głogowskiego rynku. Archeolodzy odsłanili fragmenty piwnic ośmiu ceglanych i kamiennoceglanych budynków. W tym zespole stwierdzono pozostałości 6 kupieckich magazynów oddzielonych pomieszczeniem pod wąską uliczką. Zdaniem archeologów głogowskie sukiennice składały się z 22 komór kupieckich, ulokowanych w czterech kompleksach, oddzielonych przejściami na planie krzyża. Każda z tych komór o długości 9,7 m i szerokości 2,45m była budowana indywidualnie przez zainteresowanego kupca. W jednej ze ścian, przebudowanych w XIX wieku, odkryto tunel prowadzący wprost do wschodniego skrzydła ratusza, z odgałęzieniem wiodącym w stronę budynku dawnego teatru miejskiego (ruina obok ratusza). Natrafiono również na studnię i piwnicę z kolebkowym sklepieniem. W niektórych piwnicznych komorach znaleziono dwie złote monety z połowy XV w.

To też historia

Chłuba Głogowa – dobrze, że pamiętamy!

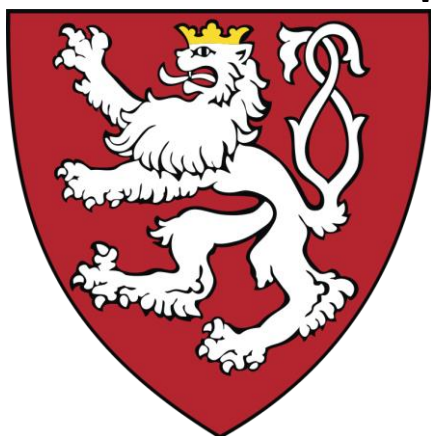

Koledzy z Koła nr 17 Techniki Wojskowej SIMP – uczestnicy spotkania

3. TWIERDZA W KŁODZKU

Widok Kłodzka z twierdzy

Pod koniec X wieku gród należał do suwerennego państwa libickiego, którego władcą był Sławnik, ojciec św. Wojciecha. Data śmierci Sławnika – 981 zanotowana przez czeskiego kronikarza Kosmasa jest pierwszą wzmianką historyczną o Kłodzku, przez które przechodziła jedna z odnóg tzw. szlaku bursztynowego.

Przez cały XI w. Ziemia kłodzka była terenem uporczywych walk między Piastami, a Przemyślidami. W 1003 r. Kłodzko zostało na krótko opanowane przez Bolesława Chrobrego. W 1114 r. gród został zdobyty przez księcia Sobiesława I, który w 1137 r. zawarł z Bolesławem Krzywoustym pokój zielonoświątkowy, potwierdzający przynależność ziemi kłodzkiej do Czech.

Na zasadzie dożywotniego lenna ziemią kłodzką władali Piastowie śląscy: Henryk IV Probus (1278–1290), Henryk VI Dobry (1327–1335) i Bolko II ziębicki (1337–1341).

W 1526 r. Kłodzko wraz ze Śląskiem i Czechami przeszło pod panowanie Habsburgów. Okres ten naznaczony był konfliktami społeczno-religijnymi związanymi z reformacją. Na początku wojny trzydziestoletniej Kłodzko opowiedziało się po stronie Fryderyka V, elektora Palatynatu. W 1622 r. miasto zostało zdobyte przez Austriaków. Zniszczeniu uległ zamek, który Austriacy postanowili zamienić w twierdzę.

W czasie II wojny światowej w twierdzy utworzono obóz jeniecki i filię obozu koncentracyjnego Groß-Rosen (Rogoźnica). W końcu wojny miasto ogłoszono twierdzą (Festung Glatz), która miała bronić się do końca. Ostatecznie zdecydowano o poddaniu się bez walki. 9 maja 1945 r. do Kłodzka wkroczyły wojska radzieckie.

Stacjonująca w Kłodzku Sudecka Brygada Wojsk Ochrony Pogranicza została w 1992 r. zastąpiona przez Straż Graniczną, a pułk zmechanizowany zajmujący koszary przy ul. Walecznych przekształcony w piechotę górską.

W nocy z 7/8 lipca 1997 Kłodzko zostało zalane przez powódź tysiąclecia. Woda podniosła się o 8,71 m ponad zwykły poziom Nysy Kłodzkiej, pustosząc znaczny obszar miasta.

Twierdza w Kłodzku

KRÓTKA HISTORIA KŁODZKIEJ TWIERDZY

Już w X wieku w miejscu górującej obecnie nad miastem pruskiej twierdzy istniał gród warowny - Gładisz. Przepuszczalnie był to zespół drewnianych budynków otoczonych umocnieniami kamiennymi - ziemnymi i drewnianą palisadą. W XIII wieku gród zaczyna przekształcać się w komfortowy zamieszkanowity od XVI wieku siedzibę władców Hrabstwa Kłodzkiego. W tym też okresie zamek ulega przebudowaniu. Na zlecenie Ernesta Bawarskiego pod kierunkiem architekta Lorenza Kerschke powstaje tzw. zamek dolny. W roku 1622 (okres wojny 30-letniej), wojska cesarsko - austriackie zdobywają miasto i zamek, a znany wrocławski fortyfikator Walenty Sabisch szkicuje pierwszy projekt modernizacji twierdzy. W latach 1690-1702, wzniósłono tzw. dzieło komowe (trzy bastiony: Jabłonka, Ludmilla i Wacław). Powstają również bastiony Alarmowy i Drwonnik oraz półbastion Orzeł.

W roku 1742 na mocy traktatu wrocławskiego kończącego I. Wojnę Śląską, Kłodzko przechodzi pod władanie Prus w których rządzi Fryderyk II. To właśnie za panowania Pruskiego przypada największa rozbudowa twierdzy. Nowe plany dla kłodzkich fortyfikacji sporządza holenderski inżynier Gerhard Cornelius Walrave. Kolejnym fortyfikatorem działającym w Kłodzku jest Christian Friedrich v. Wrede. W okresie rządów fryderycjańskim na przeciwnym Twierdzy Głównej brzegu Nwy Kłodzkiej powstaje fort pomocniczy - Owcz Góra, Z Góry Zamkowej (Fortecznej) znikają wszystkie pozostałości średniowiecznego zamku, a w ich miejscu powstaje donjon. Przeobrażone zostaje również dzieło koronowe, południowo-zachodnia strona twierdzy zabezpieczona zostaje podziemną siecią chodników minerskich - kontramin. Twierdza była rozbudowywana i unowocześniana przez niemal cały czas porostawiana w rękach pruskich.

Okres rządów pruskich na krótko przerywa panowanie austriackie. W czasie trwania III Wojny Śląskiej Austriakom udaje się zdobyć szturmem Twierdzę (1760) jednak zaledwie po trzech latach na mocy zawartego w Hubersburgu pokoju wraca ona w granicę Prus.

Po raz ostatni twierdza była zdobywana w okresie kampanii napoleońskiej w 1807 roku kiedy to Kłodzko było oblegane przez wojska Hieronima Bonaparte (brata Napoleona). Główne walki rozegrały się na przedpolach miasta gdzie zbudowany był obóz warowny. Francuzi zdobyli go po szturmie w nocy z 23 na 24 czerwca. Los Kłodzka był przesądzony. Akt kapitulacji podpisano 25 czerwca. Twierdzy jednak faktycznie nie wydano z uwagi na pokój w Tyfii zawarty 9 lipca 1807 r.

W 1877 zniesiono status twierdzy i powoli zaczęto ją rozbijać, przetrzucając części pomieszczeń na wyczerpie. Podczas II wojny światowej obiekty pod nadzorem SS i Abwehry stał się głównym więzieniem politycznym Niemiec: trzymano tu przeciwników politycznych i dezertersów z armii niemieckiej, a także jeńców wojennych różnej narodowości. W 1944 roku na terenie twierdzy uruchomiono ewakuowane z Łodzi zakłady AEG, gdzie produkowano części do pocisków V-1 oraz aparatury elektryczne do łodzi podwodnych.

W 1960 twierdza została oficjalnie uznana za zabytek i udostępniona turystom.

Wzory ubiorów żołnierza pruskich. Pierwszy z lewej - minera

Rzeźby na moście św. Jana w Kłodzku

3A. ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE – warto też odwiedzić tę piękną i ciekawą miejscowość *lot tak po drodze do Kłodzka!*

Najstarszy dokument, w którym wymienia się "civitas Frankenstein" nosi datę 10 stycznia 1287 r.

Miasto, oprócz korzystnego usytuowania na przecięciu ważnych szlaków, posiadało równie ważne świetne usytuowanie obronne, znalazło się ono bowiem na obszarze o stromo opadających zboczach, otoczonych mokradłami i rozlewiskami rzek Budzówki i Węży. Ząbkowiccy mieszczaństwo już od momentu lokacji posiadali prawo wolnego połowu ryb we wszystkich rzekach i potokach w promieniu 1 mili. Już w 1298 r. Ząbkowice otrzymały prawo składu soli i ołowiu. W tym samym roku miasto otrzymało prawo mili, oznaczające zakaz zakładania w promieniu jednej mili od miasta kramów, jatek i karczem, monopolizując w ten sposób swoje interesy w okolicy. W 1325 r. ustanowiono w Ząbkowicach sąd dworski, a w 1351 r. miasto otrzymało wyższe prawa sądownicze. W XIV wieku, z powodu tarapatów finansowych, Bolko II książę ziębicki oddał miasto Ząbkowice w zastaw, po czym w 1351 r. jego następca Mikołaj ostatecznie sprzedał je czeskiemu królowi Karolowi IV, który uczynił go stolicą utworzonego wówczas dystryktu miejskiego, będącego pierwowzorem powstałego w XVIII wieku samodzielnego powiatu ząbkowickiego.

W latach 1454-1569 Ząbkowice były własnością czeskiego rodu Podiebradów. Karol I z Podiebradów, najpotężniejszy wówczas książę Śląska, w 1524 r. wybrał jako stolicę księstwa Ząbkowice budując w nich swoją rezydencję – pierwszy renesansowy zamek na Śląsku. Od 1569 r., kiedy zakończyło się panowanie rodu Podiebradów, w imieniu cesarza Ząbkowicami administrował starosta. W okresie do 1648 r. miasto było wielokrotnie szturmowane, plądrowane i podpalane. Wiek XVIII i XIX były okresem dynamicznego rozwoju

miasta. Powstało wiele nowych kamienic i budowli, również o charakterze wojskowym, m.in. ok. 1763 r. powstał budynek komendantury wojskowej, w którym w 1778 r. posiadał przez kilka dni swoją kwaterę Fryderyk II Wielki, król pruski.

Od 1806 r. Ząbkowice posiadały już własną drukarnię, w której od 1821 r. drukowano pierwszą gazetę miejską *Frankensteiner Stadtblatt*. Jeszcze na początku XIX w. Ząbkowice w całości były otoczone murami obronnymi z licznie zachowanymi wieżami i bastionami, a wokół miasta i zamku istniały fosy. Wieże bramne były wyższe od pozostałych, miały kształt kwadratowy a wybudowane były z cegły. Znajdowały się przy nich niewielkie domy bramnych, czyli ludzi odpowiedzialnych za otwieranie i zamykanie bram miasta. W 1815 r. przystąpiono do rozbiórki fortyfikacji miejskich. Jako pierwszą rozebrano Bramę Ziębicką, kolejno zlikwidowano górną partię murów miejskich pomiędzy Bramą Ziębicką a Bramą Wrocławską, aby następnie zasypać na tym odcinku fosę i utworzyć w jej miejscu promenadę. Pomimo tych przemian, urbanistyczny i architektoniczny kształt Ząbkowic nie uległ na przestrzeni sześciu wieków zasadniczym przeobrażeniom. Nastąpiło to dopiero w wyniku największego w dziejach miasta pożaru, który wybuchł w sobotę 24 kwietnia 1858 r. o godz. 14.30. Ogień, który zaprószyły bawiące się dzieci, szybko rozprzestrzenił się spod Bramy Srebrnogórskiej na całe miasto, a nawet na sąsiednią wieś Sadlno. W ciągu paru godzin zniszczeniu uległo właściwie całe miasto. Ogień strawił większość rynkowych kamienic, górną część krzywej wieży, doszczętnie zniszczył ratusz oraz pochłonął 27 ludzkich ofiar.

W II poł. XIX w. i na początku XX w. nastąpił najdynamiczniejszy w historii rozwój Ząbkowic.

Miasto szczęśliwie uniknęło przejścia frontu i zniszczeń w 1945 r. Po II wojnie światowej Ząbkowice, przedwojenny Frankenstein, wraz z terenem Dolnego Śląska weszły w granice Polski. W okresie powojennym, wiele indywidualnych osób angażowało się w proces renowacji i zachowania zabytków miasta. W 1964 r. odrestaurowano Krzywą Wieżę, którą po 23 latach ponownie udostępniono zwiedzającym, a w 1972 r. utworzono Regionalną Izbę Pamiątek przy ul. Krzywej.

Odchylenie wieży od pionu – 2.14 m

Piękna jest historia i budownictwo miast – Głogowa, Kłodzka i Ząbkowic, warto jest poznać nie tylko ludzi, ale i historię jak i wspaniałe budowle nie tylko z przeszłości.

4. ROGOWO

MUZEUM

W Rogowie opiekuje się fundacja FORT-ROGOWO

Budowa lotnisk nad Kamper See

Niemcy nie godząc się po porażce w I w.św. omijając prawo międzynarodowe w latach trzydziestych przystąpili do masowego przygotowywania się do kolejnej wojny. W tym celu m.in. przystąpili do budowy obiektów wojskowych na wybrzeżu morza Bałtyckiego. W Rogowie /gdzie dzisiaj jest WDW ROGOWO/ zbudowano bazę lotnictwa morskiego i lotnisko lądowe. Wspaniałym rozwiązaniem inżynierskich jak na lata 30-te XX w. był hangar, który posiada dach wykonany z betonu sprężystego o powierzchni 10000m.kw. i posadowiony jest na rolkach.

Dzisiaj po „małym” remoncie „Fanatycy” lotnictwa stworzyli małe muzeum-które warto jest obejrzyć będąc w tym rejonie.

Fot. Jan Nowicki

Muzeum opiekuje się Fundacja FORT-ROGOWO od 2005 r. i z powodzeniem ratuje obiekty wojskowe. Ostatnio trwają prace przygotowawcze z wydobyciem samolotu z jez. Resko, zestrzelonego w 1945 r wraz z 77 dziećmi niemieckimi. Tutaj nasuwają się różne spostrzeżenia. Czy to miejsce oznakować jako miejsce pochówku, czy też wydostać samolot z ciałami dokonać godnego pochówku, a samolot przekazać do muzeum.

Wszystkie pojazdy tutaj znajdujące się są „w ruchu”

SAMOLOT PZL I – 22 IRYDA

nr rejestracyjny 103
DWUMIEJSCOWY, DWUSILNIKOWY, ODRZUTOWY GÓRNOPLAT
SZKOLNO-BOJOWY PRODUKCJI POLSKIEJ

producent: PZL Mielec
załoga: 2 (uczeń i instruktor)

DANE TECHNICZNE:

napęd: 2 silniki PZL K-15

moc: 2 x ciąg 1500 daN

rozpiętość: 9 m

długość: 13,22 m

wysokość: 4,3 m

powierzchnia nośna: 19,92 m²

masa:

własna : 4600 kg

użyteczna : 6900 kg (do
akrobacji)

prędkość maksymalna: 834
km/h

prędkość minimalna: 246
km/h

prędkość wznoszenia: 25m/s

pulap: 11 000 m

zasięg: 1820 km

uzbrojenie: 1x dwulufowe 23
mm działko Gsz-23L , 4

podskrzydłowe zaczepy
umożliwiające podwieszenie
bomb, pocisków rakietowych
oraz innego wyposażenia

Egzemplarz pozyskano za pośrednictwem Departamentu Wychowania i Promocji Obronności MON

SAMOLOT SUCHOJ SU-22 UM3K

**DWUMIEJSCOWY, JEDNOSILNIKOWY, ŚREDNIOPŁAT
SZKOLNO-BOJOWY (eksportowa wersja Su-17UM3)**

producent: ZSRR

załoga: 2 (uczeń i instruktor)

DANE TECHNICZNE:

napęd: 1x silnik AL-21F-3

ciąg z dopalaczem: 109,8 kN

rozpiętość maksymalna:

13,656 m

rozpiętość minimalna: 10,02 m

długość: 19,10 m

wysokość: 5,129 m

powierzchnia nośna: 34,45-

38,49 m²

masa:

własna: 10 640 kg

całkowita: 19 500 kg

prędkość maksymalna:

2220 km/h

prędkość minimalna: 265 km/h

prędkość wznoszenia: 230 m/s

pulap: 18 000 m

zasięg: 2380 km (bojowy: 1150 km)

Uzbrojenie: 2 x wyrzutnie pocisków niekierowanych UB-16

SAMOŁOT PZL TS-11 ISKRA bis DF

nr rejestr. 1806

dwumiejscowy, jednosilnikowy, górnopłat szkolno-rozpoznawczy produkcji polskiej (pierwsza polska konstrukcja lotnicza napędzana silnikiem odrzutowym)

producent: PZL Mielec
załoga: 2 (uczeń i instruktor)
DANE TECHNICZNE:
napęd: 1 x silnik WSK SO-3
ciąg: 10,8 kN
rozpiętość: 10,06 m
długość: 11,15 m

wysokość: 3,50 m
powierzchnia nośna: 17,5 m²
masa:
 własna: 2560 kg
 startowa: 3840 kg
prędkość maksymalna: 720 km/h

prędkość minimalna: 150 km/h
prędkość wznoszenia: 14,8 m/s
pułap: 11 000 m
zasięg: 1260 km
uzbrojenie: 1x 23 mm działko lotnicze NS-23 lub NR-23

SAMOŁOT PZL TS-11 ISKRA

w malowaniu Marynarki Wojennej

nr rejestr. 3 H 1411

dwumiejscowy, jednosilnikowy, górnopłat szkolno-treningowy, produkcji polskiej (pierwsza polska konstrukcja lotnicza napędzana silnikiem odrzutowym)

producent: PZL Mielec

załoga: 2 (uczeń i instruktor)

DANE TECHNICZNE:

napęd: 1 x silnik WSK SO-3

ciąg: 10,8 kN

rozpiętość: 10,06 m

długość: 11,15 m

wysokość: 3,50 m

powierzchnia nośna: 17,5 m²

masa:

własna: 2560 kg

startowa: 3840 kg

prędkość maksymalna: 720 km/h

prędkość minimalna: 150 km/h

prędkość wznoszenia: 14,8 m/s

pulap: 11 000 m

zasięg: 1260 km

uzbrojenie: 1x 23 mm

działko lotnicze NS-23 lub NR-23

Egzemplarz pozyskano za pośrednictwem Departamentu Wychowania i Promocji Obronności MON

Dziękuję wszystkim tym, którzy amatorsko /oczywiście przy współudziale różnych fundatorów i państwa/ starają się wskrzesić „Przeszłość”, aby coś zostało dla „Przyszłości” – MY zwiedzający i poznający schylmy przed Nimi – GŁOWY.

Dziękuję kol. Grzegorzowi Drogowskiemu za zorganizowanie wycieczki, a kol. Janowi Szymczakowi – za udzielane informacje!!!

Z poważaniem i zaprasza do turystyki po Polsce

Antoni TUNKIEWICZ